

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Ellinci inikat

28 . IV . 1944 Cuma

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	278	kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazba-	
2. — Havale edilen evrak	278	tası (1/251)	278:279,281,282,283:286
3. — Müzakere edilen maddeler	278	2. — Subaylar heyetine mahsus Terfi	
1. — Vakıflar Umum Müdürlüğü 1943		Kanununun 11 nci maddesinin değiştiril-	
malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işa-		mesine dair kanun lâyihası ve Milli Mü-	
retli cetvelde değişiklik yapılmasına dair		dafaa Encümeni mazbatası (1/246)	279:282

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

Deprem hakkındaki kanun lâiyhasının muvakkat bir Encümeninde tetkiki kararlaştırıldıktan sonra;

Denizli ve Kayseri Mebusluklarına seçilen Abidin Ege ve Cafer Tüzel'in intihap mazbataları tasdik edildi.

Malatya'nın Teede köyünden Reşadiye mahallesinden Alioğlu Ali Işıklı ile;

Sarayköy kazasının köprübaşı köyünden Muradoğlu İbrahim Aktaş'ın ölüm cezasına çarptırılmaları hakkındaki mazbatalar kabul olundu.

Turgutlu'nun Ahmetli nahiyesinin Kara köyünden Mehmet İsa Ölmez'in mahkûm olduğu ölüm cezasının tasdikına dair mazbatalar okuna-

rak müzakere neticesinde mezkûr ceza 15 sene ağır hapse tahvil edildi.

Toprak mahsulleri vergisi hakkındaki kanun lâiyhası kabul edildi.

Kibrit ve çakmak inhisarı işletme imtiyazının kaldırılmasına ve bu inhisarın işletilmesi için muvakkat bir idare kurulmasına dair kanuna ek kanun lâiyhasının birinci müzakeresi yapıldı.

Cuma günü toplanılmak üzere inikada nihayet verildi.

Reis Vekili	Kâtip	Kâtip
Bursa	Malatya	Kütahya
R. Canitez	N. Baydar	V. Uzgören

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Mazbatalar

1. — Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü

1944 malî yılı Bütçe kanunu lâiyhası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/202) (Ruznameye).

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15

REİS — Ş. Günaltay

KÂTIPLER : B. K. Çağlar (Erzincan), N. Baydar (Malatya)

REİS — Celse açılmıştır.

3. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — Vakıflar Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun lâiyhası ve Bütçe Encümeni mazbatası. (1/251) [1]

REİS — Lâiyhanın heyeti umumiyesi hakkında mütalâa var mı? Maddelere geçilmesini yüksek tasvibinize arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun

MADDE 1. — Vakıflar Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı tertipleri arasında (2 920) liralık münakale yapılmıştır.

[1] 105 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

CETVEL

F.		Tenzil.	Zam.
2	Merkez ücretleri REİS — Kabul edilmiştir.		420
4	Muvakkat tazminat REİS — Kabul edilmiştir.	420	
13	Muvakkat memuriyet harcı- rahi REİS — Kabul edilmiştir.		2 50
21	Orman ve zeytinlikler ve vakıf arazi masrafı REİS — Kabul edilmiştir.	2 50	

(Birinci madde tekrar okundu.)

REİS — Maddeyi yüksek reyinize arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Vakıflar Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işar-

retli cetvelin 32 nci faslının birinci (Cami ve mescitlerin hademe vazifesi ve tahsisatı fevkalâdeleri) maddesine (10 000) lira munzam tahsisat verilmiştir.

REİS — Mütalâa var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükmünü icraya Başvekil ve Maliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın heyeti umumiyesini açık reyeye arz ediyorum.

1. — *Subaylar heyetine mahsus Terfi kanununun 11 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve Millî Müdafaa Encümeni mazbatası (1/246) [1]*

REİS — Encümen lâyihanın müstacelen müzakeresini teklif etmektedir. Yüksek Reyinize arz ediyorum. Lâyihanın müstaceliyetle müzakeresini kabul buyuranlar ... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi hakkında mütalâa var mı?

Orgl. İ. ÇALIŞLAR (Muğla) — Sayın arkadaşlar, Subaylar Terfi kanununa teklif olunan değişiklikler hakkında dikkat nazarinızı bir iki nokta üzerine çekmeyi muvafık gördüm. Kurmay subayların kıtada bulunmalarından maksat onları kıta hayatına, kıtanın sevk ve idaresine alıştırmak âti için, tecrübeli, kıta sevk ve idaresinden kıtanın her türlü içli dışlı işlerinden anlayışlı kumandan yetiştirmektir. Bu maksatla senelerdenberi tatbik olunan Ordu Terfi kanununda kurmay subaylar için de her rütbede o rütbenin asgarî müddetinin üçte birini behemehal kıta başında geçirmek mecburiyeti konulmuştu. Daha evvelce kurmay subaylar böyle her rütbede ve her kıta ve müstakil birlikte, bölükte, taburda, alayda hizmet ederek yetişmiş değillerdi ve bu suretle yetişmiş olan kurmaylardan generalliğe kadar çıkmış olanlardan yüksek idare göstermiş olanlar harplarda çok rastlanmıyan bir şeydir. Daha İstiklâl harbinin başında bilhassa kurmay subayların kıta içerisinde yuğrulup iyi yetişmeleri ve bu suretle iyi kumandanlara malik olmamız usulü başladı. Cümhuriyetle beraber bu sistem şimdiye kadar Ordu Terfi kanunu içerisinde tamamiyle alıştırdı ve temin edildi. Zaten esbabı mucibe lâyihasında benim

arzettiğim bu mütalâatın bir kısmından bahsediliyor. Bir tarafında deniliyor ki, geride kurmay subayların hizmetlerinin bir kısmı münhal kalıyor. Kurmay subayları daha ziyade kıtalarda vakit geçiriyorlar. O hizmetlerin daha iyi ifa edilebilmesi için kurmay subaylarının kıta müddetlerinden feda edilsin deniliyor. Bu doğru değildir. Kurmay subayının kıtada geçirdiği ve orada ifa ettiği hizmet çok büyüktür. Zaten her rütbesinde kıtada geçireceği o rütbedeki müddetin üçte biridir. Daha ziyade eksilmesi hattâ büsbütün kaldırılması doğru değildir. Şimdi burada teklif olunan kanuna göre bir kurmay subay binbaşılıkta bir sene kalacak, albaylıkta alayda iki sene kalacak, eder üç sene, bir kurmay subay bölükte de iki sene kaldığına göre beş sene eder. Halbuki bu kurmay subayının vaziyetini tahlil edecek olursak bir kurmay subay üç sene Harp Akademisinde üstöğmen olarak tahsil eder. Sekiz sene yüzbaşılık geçirir, eder 11; altı sene binbaşılık müddetidir, eder, 17, dört sene yarbaylık müddeti eder, 21 altı sene albaylık müddetidir, eder 27, bu 27 sene içerisinde bu kurmay subayı beş sene kıtada kalmış olacaktır ki, bu çok azdır ve kurmay subaylarımızın kıtaların sevkü idaresi ile birliklerin iç ve dış idaresiyle pek ülfet edemezler. İyi bir kumandan olarak yetişemezler. Arzettiğim sebepler beni huzuru- nuza çıkmaya ve bu noktaları tebarüz ettirmeye mecbur etti. Bunun için bir de takrir takdim ediyorum. Lüzum gördüğüm karar ve mazaratım Ordu Terfi kanununda kurmay subaylara ait hiç bir değişiklik yapılmamasıdır.

Dr. O. S. ULUDAĞ (Konya) — Ordu mensuplarına ait Terfi Kanununda değişikliği tazammun eden bu kanun lâyihası gerek Hükümet ve gerek encümen tarafından gayet güzel incelenmiş memleketin ve ordunun ihtiyaçları nazarı itibara alınarak Meclise sunulmuştur. Benim bu kanunun aleyhinde bulunacağım hiç bir nokta yoktur. Yalnız söylemek doğru olur ki, burada (A) fıkrasında kurmay binbaşılar var; (D) fıkrasında mühendislerden ve onun altında tayyarecilerden bahis ediliyor, şüphesiz kurmay ve mühendislerden bahsedilmesi onların âli tahsil görmüş olmalarından dolayıdır. âli tahsil görmüş olanlar daha evvel terfi etsinler ve daha çabuk yükselsinler, bu suretle bunların hizmetlerinden daha fazla istifade edilsin diye bu hüküm konulmuştur. Bu gayet tabiidir. Bu hususta aleyhde söyleyecek bir şey olmamakla beraber bendeniz bilhassa rica ediyorum ki, orduda kurmay ve mühendislerden başka hekimler ve veterinerler de vardır. Tıp mensupları ve veteriner zâbitleri burada yer almamıştır. Bu nokta yerinde değildir. Çünkü yüksek tahsil görmüş ordu mensupları arasından birisinin üç beş sene zarfında çok madunda bulunmak, biraz kırgınlık verir. gibi geliyor. Fakat bunları da

[1] 106 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

teşvik etmek için daha yüksek tahsilde bulunmuş olanlara biraz daha önce terfi etmek imkânı hazırlanmalıdır.

MİLLÎ MÜDAFAA EN. M. M. H. TUGAÇ (AĞRI) — Muhterem arkadaşlar, Orgeneral İz-zettin Çalışlar'ın tebarüz ettirdiği bir hizmet meselesi var. Kurmay subaylar bundan evvelki kanunla bütün kurmay hizmetleri müddetinece kıtada yalnız altı buçuk sene staj görüyorlar. Bu uzun zaman içinde bu altı buçuk seneye nazaran yalnız bir buçuk senelik bir farkla müddet dört seneye inmiş oluyor. Yani Kurmay subaylar için altı senenin dört seneye inmesine sebep bu değil, asıl kanun lâyihasının gelmesine sebep olan mübrem ihtiyaçtır. Yani ordudaki kurmay subay vazifesi ihtiyacından neşet etmiştir. Orgeneral buyurdular ki, 27 senelik müddet zarfında yalnız beş sene kurmay stajı olacak. Halbuki 27 sene esasen kurmay albaylık için, Tuğbaıda olmak üzere hakikî olarak bu müddetin 27 senenin uzunluğu meselesi değildir. Asıl mesele, kurmay hizmetine olan ihtiyaçtır. Bu ihtiyaca nazaran altı buçuk senenin beş seneye inmesi büyük mahzur teşkil etmektedir. Bunu Millî Müdafaa, Genel Kurmay böyle düşünmüştür. ve bu lâyihayı getirmişlerdir. Encümenimizde bu mesele uzun uzadıya görüldü ve netice itibariyle Hükümetin teklif ettiği vehile karar verildi.

Sonra kurmay subayların kurmay hizmeti onları kitadan ayırmış olmaz. Her kurmay subay tümendeki kurmay hizmetinde, kolorduda ki, kurmay hizmetinde, ordudaki kurmay hizmetinde daima teftişler ve tetkikatlar dolayısıyla kitalarla daima hali temastadırlar. Bu sebeple bir defa yarbaylıkta geçen müddet 6 senedir buyurdular. 6 senenin yalnız 6 ayı kıtada geçiyor ki, 16 ayı bir seneye indiriyoruz. Asıl mühim mesele ki, Orgeneral Çalışlar ona temas buyurdular, kurmay yarbaylık müddetinde geçen zamanda hakikaten eskiden kıtada bir müddet staj görürlerdi. Şimdi bu kıta stajını yapmıyacaklar. Sebebi; kurmay hizmetine olan ihtiyaç dolayısıyla kıta hizmetine çıkmıyacaklardır. Kurmay hizmetinde alacakları sicille albay olacaklardır. Buna mukabil albaylıktaki müddet iki seneye çıkmıştır. Şu halde esas itibariyle kurmay yarbay bilfiil kıtaya çıktığı zaman albayın yanında bir muavin vaziyetindedir.

Binaenaleyh bu lâyiha hakikaten çok esaslı bir hizmetin icabatına uygun ve iyice düşünülerek getirilmiş bir lâyihadır. Encümen de böylece karar vermiştir. Aynen lâyihanın kabulünü yüksek tasvibinize arz ediyorum.

Sonra Uludağ arkadaşımızın buyurdukları, o, bütütün başka bir meseledir. Yani orduda yüksek tahsil görmüş olan birtakım zevatın fazla ilerilediklerini ve bir takımlarının geri kaldıklarını ileri sürdüler. Bu gelen lâyihanın onunla hiç bir alakası yoktur; ne terfi müddet-

leri arttırılmakta, ne de eksiltilmektedir. O, ayrı bir mevzudur. Yalnız kurmay subayların kıtadaki staj müddetlerinin biraz indirilmesidir. Bu cihetle onunla ilgisi görülmemektedir.

Org. İ. ÇALIŞLAR (Muğla) — Bir iki noktayı izah için söz aldım aziz arkadaşlar. Encümen mazbata muharriri esasen kurmay subayların teğmenlikten general oluncaya kadar geçen zaman zarfında kıtada geçirdikleri müddetin az olduğu, altı buçuk senenin bu teklifle 4,5 - 5 seneye indirildiğini ifade buyurdular. Yüzbaşılık 2, binbaşılık 1,5; etti 3,5, yarbaylık albaylık da beraber bu müddet 8 seneye çıkıyordu. Şimdi bu sekiz sene müddet zaten bu müddet çok bir şey değildi, 5 seneye indirilmekte, hakikaten kıta için çok az bir müddet bırakılmaktadır. Yani kurmay subayların kıta hizmetleri çok az, çok kısa bir müddete indirilmektedir.

Sonra dediler ki, kurmay subayları geride buldukları zaman dahi teftişlerine gider ve saire gidebilirler, fakat biz orduda bulduğumuz müddetçe karargâhlarda kurmayların teftişlere, tatbikatlara gidişini gördük. Pekaz ve hiç mesabesindedir. Çünkü kumandan merkezden ayrılıp teftişe çıktığı zaman kıtasını Kurmay Başkanına emniyet eder, orada onu bırakır. Onun için kurmay subayların geride, karargâhlarda, dairelerde geçirecekleri uzun seneler onların askerlik kabiliyetlerini, kıta ile alakalarını ve binnetice kumandanlık enerjilerini çok düşürecektir. Bu, büyük bir kusurdur.

Yarbayların kıta hizmetinde esasen bir kıta kumandanlığı yoktur dediler. Hatlıbuki, yarbay rütbesiyle kıtaya giden bir kurmay subay kıtanın içinde gece, gündüz talim ve sair hizmetlerinde beraberdir. Alay kumandanı olsa dahi yine ona kıta içinde yaptırılan bir çok hizmetler, vazifeler vardır. Ondandır aldığı yetişme kuvvet ve feyzi de vardır.

Benim arzettiğim sebeplerle, yani kanaatim bu kıta müddetlerinin indirilmesi bazılarında bütütün kaldırılması ordunun zararına ve ordunun âtisinin zaafına ait kararlardır.

MİLLÎ M. EN. M. M. H. TUGAÇ (AĞRI) — Çalışlar arkadaşımız, burada mevzuubahis ettiği fikirleri ve sözleri encümeninde de tamamen söylemişlerdi. Kendilerine orada lâzımgelen cevaplar verilmistir ve zannımıza göre kendileri ikna da edilmişlerdi. Görülüyor ki, şimdi bunu tekrar mevzuubahis ediyorlar. Kendi zamanlarında vakıa kıtada kurmay subaylarının geçirdiği staj müddeti azdı. Fakat ondan sonra çıkan kanunlar kıta stajlarını kâfi derecede uzatmış ve bugün o kadara da ihtiyaç kalmadığı içindir ki, bu kanun buraya gelmiştir. Bunun için fazla söyleyecek bir şey yoktur. Takdirinize arz ediyorum.

REİS — Takrir vardır, okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

İzah ettiğim sebeplerden dolayı Subay Terfi Kanunununda istenilen değişikliklerin kabul olunmamasını arz ve rica ederim.

Muğla Mebusur
I. Çalışlar

REİS — Gl. İzzettin Çalışlar bir teklifle lâ-yihanın reddini istiyor. Esbabı mucibesini de, kendi noktai nazarına göre, izah etti. Encümen de kendi noktai nazarını söyledi. Takriri reyiniz arz ediyorum. Nazarı itibara alanlar . . . Almıryanlar . . . Nazarı itibara alınmamıştır.

Heyeti umumiyesi hakkında başka mütalâa yoktur. Maddelere geçilmesini yüksek reyiniz arz ediyorum. Kabu edenler . . . Etmeyenler . . . Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

4273 sayılı Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununun 11 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun

MADDE 1. — 4273 sayılı Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununun 11 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Hiç bir subay mensup olduğu sınıfın kıtasında rütbesine ait asgari müddetin en az üçte biri kadar fiili olarak hizmet etmedikçe terfi edemez. Ancak aşağıdaki fıkralarda yazılı olanlar müstesnadır :

A) Kurmay binbaşılar için işbu kıta hizmeti bir senedir;

B) Kurmay yarbayların kıta hizmeti yoktur. Evvelce yarbaylıkta kıtada hizmet etmiş olanlar albaylıkta diğer sınıf subayları kadar alay komutanlığında bulunurlar.

Kurmay subayların yarbaylıkta kurmay ödevlerinden alacakları sicil albaylığa terfi için müteberdir.

C) Kurmay albayların alay komutanlığında bulunacakları asgari müddet iki senedir;

D) Jandarma stajiyerlerinin piyade kıtalarındaki hizmetleri ve mühendis subayların kıtalarındaki staj müddetleri altı aydır.

Bu müddetler kurmay subaylar ve mühendis subaylar için harpte hâsıl olacak ihtiyaca göre Başkomutanlıkça lüzumu kadar azaltılabilir.

Teğmen ve üstteğmen rütbesinde olan havacı subayların terfileri için rütbelerine mahsus asgari müddetin hesabında kara ve hava sınıfları kıtalarında yapacakları hizmet müddetlerinin mecmuu bilfiil kıta hizmetlerinden sayılır.

Sihhi raporlarla veya okulca tasdik edilen gayretine rağmen uçuculuk ve makinislikteki istidatsızlığı dolayısıyla hava sınıfından başka sınıfa nakledilenler bu sınıftaki terfi şartlarını tamamladıktan sonra emsali nasıpların terfi tarihinden itibaren terfi ettirilirlir.

Bilfiil uçucu olup sihhi durumları sebebiyle veya yıpranarak uçuculuk kudretini kaybeden veya uçucu kıta komutanlığında inkisaf edemeyeceği siciliyle anlaşılan hava subaylarıyla mevcut hava makine subayları hava kadrosu dâhilindeki faal kıta veya yer hizmetlerinde üstlerinden aldıkları veya alacakları siciller üzerine ve kara ordusu emsali nasıpları geçmemek şartıyla terfi ederler.

Sınıfında kadro mucibince rütbesinin mukabili kıta bulunmayan subayların terfileri üstlerinden alacakları siciller üzerine yapılır. Harp akademisi ve Yüksek levazım okulu tahsilinde bulunan subaylarla kurmay stajiyerleri ve kurmay subaylarının Akademiye ve Yüksek Levazım okuluna gireceklerinde bu okula girmeden evvel tahsil esnasında ve tahsilden sonra memur edilecekleri muhtelif muharip kıta komutanlıklarındaki ve levazım için kıta sayılan yerlerdeki hizmetleri dahi esas sınıfları kıta hizmetlerinden sayılır.

Yardımcı sınıflar mensuplarından Harp akademisini muvaffakiyetle bitirenler piyade sınıfına nakledilirler. Bu nakilden evvel yardımcı sınıf kıtalarında geçen hizmetleri kıta hizmetinden sayılır. Ancak terfi için piyade sınıfında bir sicil müddeti bulunup muvafık sicil almak şarttır.

Mütehasas tabip ve veteriner ve kimyagerlerin hastanelerle bakteriyolojihane ve serolojihanelerdeki ihtisas hizmetleri kıta olarak kabul edilir. Harp sanayii ve harita sınıflarına mensup subaylar sınıflarına ait kadro dâhilinde üstlerinden alacakları siciller üzerine terfi ederler. Ancak birinci fıkrada yazılı kıta subaylarından başka aynı fıkradaki emsali nasıplarından evvel terfi edemezler.

REİS — Açık reye iştirak etmeyenler varsa reylerini istimal etsinler.

MİLLİ MÜDAFAA EN. M. M. H. TUGAÇ

(Ağrı) — Bir yanlışlık var. Birinci maddenin en son fıkrasının sonunda « emsali nasıplar » dan » deniyor, « Nasıplılardan » olacaktır, matbaa hatsıdır.

Orgl. I. ÇALIŞLAR (Muğla) — Arkadaşlar, değişiklik yapılan kanunun birinci maddesinin (A) fıkrasında kurmay binbaşının kıta müddeti bir seneye indiriliyor. Esas kanunda her rütbede asgari müddetin üçte biri kadar bulmaktadır. Yarbaylıkta bulunan kurmay subaylardan kıta müddeti büsbütün kaldırıldıktan sonra binbaşının müddetini de bir seneye indirmek demin arzettiğim, mütalâaları tekrar etmiyeceğim, kurmay subayları kıta ile ülfeti büsbütün ayırmak demektir. Encümen'in müzakeratında da bulundum, bazı noktai nazarlarnı söyledim. Binbaşılıktan kıtaya çıkacak bir kurmay subayı bir de albaylıkta çıkacak olursa arada 10 - 11 sene gibi bir zaman var-

dır. Bu 10 - 11 sene zarfında geri hizmetinde kalacak olan bir kurmay subayı kıta ile olan ül-fetini kaybedecektir. Mazbata muharriri arka-daşımız dediler ki, Encümen mazbatasında da yazmıştır. Kıta hizmetini binbaşılığın son se-nelerine tesadüf ettirmek suretiyle geniş aralğı kapatmağa çalışacaklardır. Tatbikatta bu müm-kün olmaz. Çünkü ihtiyaç hâsıl olacaktır. Bin-başılığın birinci senesinde gidecek ve bir daha arada on sene vakit geçecek ve geri hizmette kalacaktır. O halde bu kurmay subayı bitmiş-tir. Bunun için bir müeyyide yoktur. Dairesi gayret edeceklerdir amma bu gayretleri de ba-zı amamlar faide vermiyor. ve dairesi muvafık fak olamıyor. Bu yüzden kıtaya çıkış vaktini geçirmiş subaylar çoktur ve bir çok subayla-rın bu halden şikâyetlerine sebebiyet verilmiş-tir. Hattâ bu hususta Arzuhal Encümenine de gelmiş bir çok arzuhaller var idi. Hiç olmazsa bu binbaşılık müddetini eski kanunda olduğu gibi asgari müddetin üçte biri derecesinde bı-rakılması muvafık olur. Onun için bir takrir takdim ediyorum. Kabulü reyî âlinize aittir.

MİLLÎ MÜDAFAA EN. M. M. H. TUGAÇ
(Ağrı) — Muhterem arkadaşlar, hep aynı mev-zua avdet ediyoruz. Affınızı rica ederim. Bu lâyiha daha konuşulurken tasvibine iktiran et-miyen takririn esbabı mucibesinde General Ça-lışlar aynı mevzuu söylediler. Şimdi biz de aynı mevzu üzerinde duruyoruz. Onun için tekrar bir şey söylemek lüzumunu duymuyorum. Takıldık-ları müddet meselesi, binbaşılıkla albaylık ara-sında geçecek müddet meselesi, esasen Millî Müdafaa yapılmış olan talimatta gösterilmiştir. Böyle 10 sene, 11 sene gibi bir zaman orada kal-mıyacaktır. Yani binbaşılıkta geçecek müdde-tin sonuna doğru o kurmay, kıtaya çıkacak, kıta hizmetini binbaşılığın son devrinde ve albaylığın da başlangıcında yapacaktır. Binaenaleyh kıta-dan ancak 5 sene gibi bir müddet uzaklaşacaktır. Arzedeğim başka bir şey yoktur.

REİS — Bu hususta bir takrir vardır. Oku-yoruz.

Yüksek Reisliğe

Arzylediğim sebeplerden dolayı (A) fıkrasındaki «kurmay binbaşılar için işbu kıta müd-detî bir senedir» kaydının kaldırılmasını teklif eylerim.

Muğla mebusu
İ. Çalışlar

REİS — Efendim, General İzzettin Çalışlar maddedeki A fıkrasının kaldırılmasını teklif ediyor. Bu takriri yüksek tasvibinize arz ediyorum. Nazarı itibara alanlar . . . Almyanlar . . . Nazarı itibara alınmamıştır.

Maddeyi yüksek reyinize arz ediyorum. Ka-bul edenler . . . Etmeyenler . . . Madde kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü icraya Millî Müdafaa Vekili memurdur.

RSİS — Kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

Lâyihanın heyeti umumiyesini reye arz ediyorum. Kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Ka-bul edilmiştir.

Açık reylerin neticesini arz ediyorum :

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanuna, kanunu ka-bul etmek suretiyle (303) zat rey vermiştir. Ni-sap vardır. Kanun (303) reyile kabul edilmiş-tir.

Pazartesi 1 mayıs olmak itibariyle tatildir. Çarşamba günü saat 15 te toplanmak üzere cel-seyi kapatıyorum.

Kapanma saati: 15,35

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1943 mali yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Äza adedi	: 455
Reye iştirak edenler	: 303
Kabul edenler	: 303
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmiyenler	: 151
Mühaller	: 1

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR

A. ÇETİNKAYA
M. GÖNENÇ
A. TAŞKAPILI
B. TÜRKER
S. YURDKÖRÜ

AĞRI

H. BAYRAK
H. TUGAÇ

AMASYA

Z. TARHAN
E. URAS

ANKARA

M. AKSOLEY
B. BAYKAN
A. BAYTIN
R. BÖREKÇİ
M. ERİŞ
M. KAYAOĞLU
H. N. MIHÇIOĞLU
M. ÖKMEN
Z. YÖRÜK

ANTALYA

N. AKSOY
H. T. DAĞLIOĞLU
N. E. SUMER

AYDIN

Dr. H. ALATAŞ
Dr. R. LEVENT
A. MENDERES

BALIKESİR

M. AKPINAR
O. N. BURCU
P. ETÇIOĞLU
H. KÜÇÜKLER
H. ONAT

S. ÖRGEEVREN

Gl. K. ÖZALP
Y. S. UZAY
İ. H. UZUNÇARŞILI
BİLECİK

Dr. M. SUNER
BİNGÖL

T. BANGUOĞLU
F. F. DÜŞÜNSEL
BİTLİS

M. ERTAN
B. OSMA

BOLU

H. Ş. ADAL
Korgl. A. ALPTOĞAN
H. C. ÇAMBEL
H. R. ÖYMEN
C. ÖZÇAĞLAR
C. S. SİREN
Dr. Z. ÜLGEN

BURDUR

Ş. ENJİNERİ
Dr. A. R. YEŞİLYURT

BURSA

A. AKGÜÇ
Gl. A. ATLI
R. CANİTEZ
A. DURU
A. M. ERHAN
M. F. GERÇEKER
Dr. R. GÜRAN
F. GÜVENDİREN
Dr. M. T. SİMER
ÇANAKKALE
S. BATU
R. BULAYIRLI

H. ERGENELİ

R. N. GÜNTEKİN
ÇANKIRI

Dr. A. ARKAN
A. İNAN
M. A. BENDA
ÇORUH

A. R. EREM
A. TUZÜN
ÇORUM

Dr. C. ALPER
N. ATALAY
Dr. M. CANTEKİN
M. ÇAĞIL

İ. EKER
N. KAYAALP
DENİZLİ

F. ASAL
A. EGE
H. GÜNVER
N. KÜÇÜKA
E. A. TOKAD

DİYARBAKIR

R. BEKİT
Dr. İ. T. ÖNGÖREN
Gl. K. SEVÜKTEKİN
K. ŞEDELE
Ş. ULUĞ

EDİRNE

M. E. AĞAOĞULLARI
F. BALKAN
E. DEMİRAY
ELAZIĞ
S. SAĞIROĞLU
İ. YALÇIN

ERZİNCAN

B. K. ÇAĞLAR
F. HALFEGİL
A. S. İLTER
Ş. SÖKMENSÜER
ERZURUM

N. DURLU
N. ELGÜN
Ş. KOÇAK
Gl. Z. SOYDEMİR
ESKİŞEHİR

Y. ABADAN
İ. ARUKAN
İ. U. AYKURD
E. SAZAK

GAZİANTEP

Dr. M. A. AÇAKAY
Ö. A. AKSOY
C. S. BARLAS
Dr. M. CANBOLAT
B. KALELİ
Dr. A. MELEK

GİRESUN

M. AKKAYA
İ. SABUNCU
A. SAYAR
N. OSTEN
A. ULUS

GÜMÜŞANE

H. F. ATAÇ
R. GÜRELİ
HAKKARİ
A. R. GÖKSİDAN
HATAY
Gl. E. DURUKAN
H. ILGAZ

B. S. KUNT
H. SELÇUK
İÇEL
Dr. M. BERKER
E. İNANKUR
R. KORALTAN
Ş. TUGAY
Gl. Ş. TÜRSAN
İSPARTA
M. KARAĞAÇ
H. ÖZDAMAR
K. TURAN
C. TÜZEMEN
İSTANBUL
Dr. G. ATAÇ
A. BAYINDIR
Dr. K. C. BERKSOY
A. H. DENİZMEN
Dr. H. DİKER
İ. A. GÖVSA
F. HAMAL
Gl. K. KARABEKİR
Z. KARAMURSAL
H. KORTEK
Ş. A. ÖGEL
F. ÖYMEN
V. SARIDAL
İ. H. ÜLKEMEN
A. R. TARHAN
İZMİR
Ş. ADALAN
B. ARIMAN
M. BİRSEL
Dr. H. H. CURA
E. ÇINAR
S. EPİKMEN
H. ONARAN
E. ORAN
Dr. K. ÖRS
KARS
E. DEMİREL
Gl. H. DURUDOĞAN
Ş. KARACAN
Dr. E. OKTAY
Z. ORHON
E. ÖZOĞUZ
KASTAMONU
A. BINKAYA
T. COŞKAN
H. ÇELEN

H. ÇORUK
N. TAMAÇ
T. TAŞKIRAN
KAYSERİ
F. BAYSAL
A. H. KALAÇ
R. ÖZSOY
M. K. ŞATIR
M. TANER
N. TOKER
C. TÜZEL
KIRKLARELİ
Z. AKIN
Korgrl. K. DOĞAN
Ş. ÖDÜL
KIRŞEHİR
F. ÇOBANOĞLU
F. SELER
İ. TURAN
KOCAELİ
R. AKCA
Gl. M. BAKÜ
Dr. F. Ş. BÜRGE
A. DİKMEN
R. FENMEN
İ. TOLON
S. YARGI
KONYA
V. BİLGİN
G. A. F. CEBESON
A. H. DİKMEN
Ş. ERGUN
A. M. GÖKER
F. GÖKMEN
Dr. S. IRMAK
H. KARAGÜLLE
K. OKAY
T. F. SILAY
A. R. TÜREL
Dr. O. Ş. ULUDAĞ
KÜTAHYA
B. ATALAY
H. BENLİ
Dr. A. S. DELİLBASI
M. ERKMEN
S. KUTMAN
H. PEKCAN
Ö. B. UŞAKLI
V. UZGÖREN

MALATYA
E. BARKAN
N. BAYDAR
M. ÖKER
M. Ş. ÖZPAZARBAŞI
M. PEKTAŞ
H. SAĞIROĞLU
MANİSA
Korgl. A. R. ARTUN-
KAL
H. BAYUR
O. ERÇİN
İ. ERTEM
K. KARAOSMAN
F. KURDOĞLU
H. SARHAN
MARAŞ
Dr. K. BAYİZİT
R. KAPLAN
H. R. TANKUT
A. YAYCIOĞLU
MARDİN
E. ERGİN
R. ERTEN
H. MENEMENCİOĞLU
Dr. A. URAS
L. ÜLKÜMEN
MUĞLA
Orgrl. İ. ÇALIŞLAR
S. GÜNEY
MUŞ
K. KOTAN
NİĞDE
A. G. BODRURLU
R. DOLUNAY
H. MENGİ
F. SOYLU
ORDU
Ş. AKYAZI
İ. ÇANAŞ
Dr. V. DEMİR
Dr. Z. M. SEZER
H. ŞARLAN
H. YALMAN
M. YARIMBIYIK
RİZE
T. B. BALTA
Dr. S. A. DİLEMRE
K. KAMU
A. ZİRH

SAMSUN
C. BİLSEL
Z. DURUKAN
Amiral F. ENGİN
N. FIRAT
S. ERBAY
N. ÖZTUZCU
M. A. YÖRÜKER
SEYHAN
K. ÇELİK
Gl. N. ELDENİZ
C. ORAL
Dr. K. SATIR
SİRD
RESSAM Ş. DAĞ
A. R. ESEN
S. TUNCAY
B. TÜRKAY
SİNOB
C. ATAY
C. K. İNÇEDAYI
H. ORUCOĞLU
İ. H. SEVÜK
SİVAS
M. Ş. BLEDA
Ş. GÜNALTAY
H. İŞİK
Amiral H. GÖKDALAY
İ. M. UĞUR
A. YURDAKUL
TEKİRDAĞ
R. APAK
E. ATAÇ
E. PEKEL
N. TRAK
TOKAD
S. ÇELİKKOL
M. DEVELİ
H. N. KESMİR
C. KOVALI
G. PEKEL
N. POROY
R. A. SEVENGİL
TRABZON
S. ABANOZOĞLU
F. A. BARUTCU
H. N. BOZTEPE
S. DAY
D. EYİBOĞLU
T. GÖKSEL

R. KARADENİZ
L. YAVUZ
TUNCELİ
N. S. SILAN
H. ÜÇÖZ
URFA
K. BERKER

S. K. YETKİN
VAN
İ. ARVAS
N. BERKER
YOZGAD
M. ALPAK

Z. ARKANT
S. İÇÖZ
Y. D. KARSLIOĞLU
S. KORKMAZ
A. SUNGUR
ZONGULDAK
Ş. DEVRİN

A. GÜREL
H. KARABACAK
Y. Z. ÖZENÇİ
Ş. TANSAN
R. VARDAR

[Reye iştirak etmeyenler]

AFYON KARAHİSAR
İ. H. BALTACIOĞLU
H. ÇERÇEL
Dr. A. H. SELGİL
AĞRI
R. R. PASİN
AMASYA
N. AKTİN
A. K. YİĞİTOĞLU
ANKARA
Gİ. N. ANILMIŞ
F. R. ATAY
H. O. BEKATA
A. ÇUBUKÇU (Hasta)
F. DALDAL
İ. İNÖNÜ (R. C.)
ANTALYA
Dr. G. KAHRAMAN
Dr. H. KURAL (Hasta)
T. SÖKMEN (M.)
Dr. C. TUNCA
AYDIN
Gİ. R. ALPMAN
Dr. M. GERMEN (Rs. V.)
N. GÖKTEPE
A. S. LEVEND
BALIKESİR
H. ÇARIKLI
M. DEMİR
H. KARAN
F. TİRİTOĞLU
BİLECİK
A. ESEN
M. Ş. ESENDAL
K. GÜLEK (Mazur)
BURDUR
İ. N. DİLMEN
BURSA
Dr. S. KONUK

M. B. PARS
Gİ. N. TINAZ
ÇANAKKALE
S. T. ARSAL
A. KAMÇIL
ÇANKIRI
B. ERKİN (Hasta)
T. ONAY
ÇORUH
M. M. KANSU
A. US
ÇORUM
H. AKDOĞAN (Hasta)
E. S. AKGÖL
DENİZLİ
Y. BAŞKAYA (M.)
Dr. H. BERKMAN
Dr. B. UZ
DIYARBAKIR
O. OCAK
EDİRNE
M. N. GÜNDÜZALP
Dr. F. MEMİK
ELAZIĞ
F. AĞRALI (V.)
F. A. AYKAÇ
H. KIŞIOĞLU
ERZİNCAN
A. FIRAT
ERZURUM
A. AKYÜREK
S. ALTUĞ (Hasta)
Gİ. P. DEMİRHAN
R. DİNÇ (M.)
M. H. GÖLE
ESKİŞEHİR
İ. ÖZDAMAR
GAZİANTEP
Ş. ÖZDEMİR (Hasta)
M. ŞAHİN

GİRESUN
F. ATLI
Gİ. İ. SÖKMEN (M.)
GÜMÜŞANE
Ş. ERDOĞAN
C. SELEK
E. S. TÖR
HATAY
A. Ş. DEVRİM
(Mazur)
A. TÜRKMEN
(Mazur)
İÇEL
T. C. BERİKER
F. C. GÜVEN
İSPARTA
K. AYDAR
İSTANBUL
A. K. AKYÜZ
C. E. ARSEVEN
Gİ. R. BELE
S. CİMCOZ
A. Ş. ESMER
G. B. GÖKER
H. C. YALÇIN
N. MENEMENCİOĞ-
LU (V.)
İZMİR
C. BAYAR
R. KÖKEN
H. MENTEŞE
Ş. SARACOĞLU
(Bş. V.)
Ş. YUNUS
H. A. YÜCEL (V.)
KARS
C. DURSUNOĞLU
F. KÖPRÜLÜ
KASTAMONU
Dr. F. ECEVİT

Z. ORBAY (Hasta)
R. SALTUĞ
KAYSERİ
Ö. TAŞÇIOĞLU (M.)
S. H. ÜRGÜBLÜ (V.)
KIRKLARELİ
N. A. KANSU
Dr. F. UMay
KIRŞEHİR
Ş. TORGUT
KOCAELİ
S. ARTEL
S. PEK
İ. S. YİĞİT
KONYA
M. A. BİNAL
S. ÇUMRALI
N. H. ONAT
KÜTAHYA
R. PEKER
A. TİRİDOĞLU
MALATYA
Dr. C. ÖZELÇİ
K. SAYIN
O. TANER
T. TEMELLİ
M. N. ZABCI
MANİSA
R. N. EDGÜER
Ş. R. HATİPOĞLU (V.)
Dr. S. E. KAAATÇILAR
(Mazur)
Y. ÖZEY
F. USLU
MARŞ
A. H. TANPINAR
MARDİN
İ. F. ALPAYA (İ. A.)
Gİ. S. DÜZGÖREN
(Mazur)

MUĞLA

C. KARAMUĞLA
(Mazur)
H. KİTABCI
F. O. MENTEŞEOĞLU
MUŞ
H. KILICOĞLU (M.)
NİĞDE
Dr. R. F. TALAY
H. TEPEYRAN
(M.)
H. ULUSOY
ORDU
S. S. TARCAN (Mazur)

RİZE

H. C. BELÜL
F. SİRMEN (V.)
SAMSUN
H. Çakır
İ. EZGÜ (Hasta)
SEYHAN
D. ARIKOĞLU
S. ÇAM (Hasta)
Ş. İŞCEN
H. URAN (V.)
A. M. YEGENA
SİNOB
Dr. B. KÖKDEMİR

SİVAS

İ. H. BAŞAK
A. N. DEMİRAĞ
A. ESENBEL
K. KİTAPÇI
N. SADAK
R. Ş. SİRER
TEKİRDAĞ
F. ÖZTRAK
C. UYBADIN
TOKAD
R. ERİŞKEN (Hasta)
TRABZON
M. S. ANAMUR
M. AYDIN

H. SAKA

URFA
H. S. COŞAR
R. SOYER
A. K. TECER
E. TEKELİ
VAN
M. BOYA
YOZGAD
C. ARAT (M.)
ZONGULDAK
Dr. R. BARKIN
E. ERİŞİRGİL
H. A. KUYUCAK

**Vakıflar Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı bütçe kanu-
nuna bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına
dair kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası
(1/251)**

T. C.

Başvekil

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71-129 6/1147

17 . IV . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı A işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına dair hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 12 . IV . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesiyile birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Mucip sebepler lâyihası

4500 sayılı kanun uyarınca Vakıflar Umum Müdürlüğü bütçesinden maaş ve ücret alanlara da Maliye Vekâletince tanzim olunan izahname esasları dairesinde munzam birer aylık verilmiştir.

Verilen bu munzam birer aylığın tutarı mezkûr kanunun üçüncü maddesine göre bidayette Umum Müdürlüğün 1943 malî yılı bütçesinin ait olduğu tertiplerindeki tahsisattan mahsup edilmek suretiyle yapılan tediyeler dolayısıyla husule gelen farkların bir kısmı bugüne kadar münhalât ve saireden vukubulan tasarruflarla karşılaştırılmış ise de ikinci faslın birinci, ikinci daimî ve müteferrik müstahdemler ücreti tertiplerindeki açığın kapatılması için bu tertiplere daha 420 ve otuz ikinci faslın birinci cami ve mescit hademe vazifesi ve tahsisatı fevkalâdesi tertibine 10 000 liralık tahsisata ihtiyaç hâsıl olmuş ve bir de bazı işlerin tedviri lüzumuna binaen on üçüncü muvakkat memuriyet harcırahı faslına mevzu tahsisatın ihtiyaca kâfi gelmiyeceği anlaşılmıştır.

Tediyelerine göre dördüncü fasla ait muvakkat tazminattan 420 ve D cetveline dâhil bir kısım muhafızların 3913 sayılı kanuna istinaden teşkil kılınan orman işletmelerine devredilmiş olmalarına binaen yirmi birinci faslın ikinci hayvan yem bedelinden 2 500 liranın sene sonuna kadar tasarrufunun mümkün olacağı anlaşılmakla tenziliyle tutarı olan 2 920 liradan 420 lirasının yukarıda arz olunan daimî ve müteferrik müstahdemler ücreti tertiplerine, 2 500 lirasının muvakkat memur ve harcırahı tertibine münakalesi yapılmak üzere birinci madde bu maksatla arz ve teklif edilmiştir.

1942 malî yılı hesabı kâtisi ile tesbit edilen masarifata nazaran bütçe varidatından fazla tahsil olunup 1943 malî yılına nakden devir kılınan 235 000 liradan 225 000 lirası 4522 sayılı kanun mucibince verilmiş olan munzam tahsisata karşılık tutulduğu cihetle artan kısmı ile de cami hademesi vazifesi ve tahsisatı fevkalâdesine ait 10 000 liralık açığın kapatılması için ikinci madde teklif olunmuştur. Kabul buyurulması rica olunur.

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 1/251

Karar No. 54

24. IV. 1944

Yüksek Reisliğe

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1943 mali yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına dair hazırlanan ve Başvekâletin 17. IV. 1944 tarih ve 6/1147 sayılı tezkere-siyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Encümenimize tevdi buyurulmakla tetkik ve müzakereler olundu.

Lâyihanın birinci maddesiyle, Evkaf Umum Müdürlüğü bütçesinin muhtelif masraf tertipleri arasında yekûnu (2 920) liradan ibaret bir münakale yapılması teklif olunmaktadır. Tasarruf yapılması kabil görülen hayvan yem bedeli ve muvakkat tazminat tertiplerinden tenkis suretiyle muvakkat memuriyet harcırahına (2 500) ve memurlarla müteferrik müstahdemler maddelerine de (420) lira tahsisat ilâvesi Encümenimizce de yerinde görülmüştür.

Lâyihanın ikinci maddesiyle 32 nci fasla (10 000) lira munzam tahsisat ilâvesi istenilmektedir. 4500 sayılı kanun mucibince memur ve müstahdemlere verilen ikramiye dolayısıyla cami ve mescitlerin hademe vazifesi ve tahsisatı fev-

kalâdeleri tertibine bu miktarda ilâve yapılması ve bu tahsisatın geçen senelerden müdevver varidat fazlalariyle karşılanması uygun görülmüştür.

Aynen kabul olunan lâyiha, Umumi Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Rs. V.	M. M.	Kâtip
Kastamonu	Tokad	İstanbul
T. Coşkan	H. N. Keşmir	F. Öymen
Antalya	Bitlis	Çanakkale
N. E. Sumer	B. Osma	S. T. Arsal
Diyarbakır	Eskişehir	Giresun
S. Uluğ	Y. Abadan	M. Akkaya
Edirne	Giresun	Hatay
M. N. Gündüzalp	A. Sayer	H. Selçuk
İsparta	İstanbul	Rize
M. Karaağaç	H. Kortel	T. B. Balta
Tokad	Yozgad	Yozgad
R. A. Sevengil	S. İçöz	A. Sungur
	Zonguldak	
	E. Erişirgil	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Vakıflar Umum Müdürlüğü 1943 mali yılı Bütçe kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Vakıflar Umum Müdürlüğü 1943 mali yılı bütçe kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı tertipleri arasında (2 920) liralık münakale yapılmıştır.

MADDE 2. — Vakıflar Umum Müdürlüğü 1943 mali yılı bütçe kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin 32 nci faslının birinci (Cami ve mescitlerin hademe vazifesi ve tahsisatı fevkalâdeleri) maddesine (10 000) lira munzam tahsisat verilmiştir.

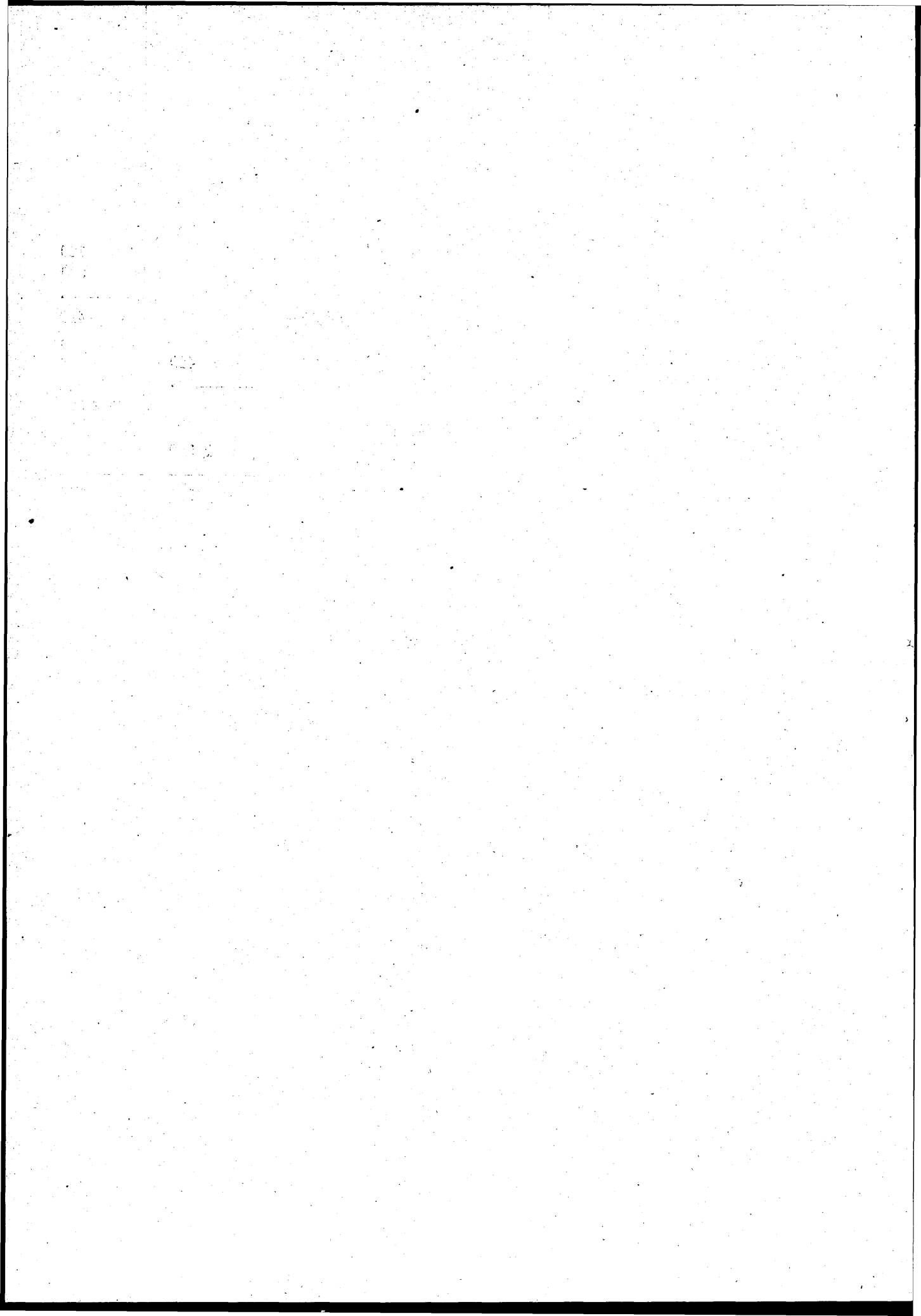
MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükmünü icraya Başvekil ve Maliye Vekili memurdur.

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
H. Uran	N. Menemencioglu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	S. Day	F. Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alatas	S. H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

CETVEL

F.	M.	Tahsisatın nev'i	Tenzil edilen Lira	Zammedilen Lira
2		Merkez ücretleri		
	1	Memurlar		120
	2	Müteferrik müstahdemler		300
		Fası yekûnu		420
4		Muvakkat tazminat	420	
13		Muvakkat memuriyet harcırahı		2 500
21		Orman ve zeytinlikler ve vakıf arazi masrafı		
	2	Hayvan yem bedeli	2 500	
		Yekûn	2 920	2 920

S. Sayısı : 106

Subaylar Heyetine mahsus terfi kanununun 11 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve Millî Müdafaa Encümeni mazbatası (1/246)

T. C.

Başvekâlet

Munamelât Umum Müdürlüğü

Kararlar Müdürlüğü

Sayı: 71-94 6/1117

12 . IV . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

4273 sayılı subaylar heyetine mahsus Terfi Kanununun 11 nci maddesinin değiştirilmesi ahkkn-
da Millî Müdafaa Vekillięince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 6 . IV . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasınınmesbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Mucip sebepler lâyihası

4273 numaralı Terfi Kanununun 11. maddesinde hiç bir subay mensup olduğu sınıfın kıtasında rütbesine ait asgari müddetin üçte biri kadar fili olarak hizmet etmedikçe terfi edemez denilmiştir.

Bundan maksat subayların her rütbede rütbelerine tekabül eden kıta kademelerinde mutlaka muayyen bir müddet kıta komutanlığı yapmak suretiyle sevk ve idareye kabiliyetli ve kudretli bulunmalarını temin etmektir. Bu çok faydeli ve lüzumlu olan kıta hizmetinin yanı başında ordunun bir de çok mühim kurmay hizmetleri vardır. Kıta hizmetleri ifa edilirken kurmay hizmetlerinin de muhtel olması ve münhal kalması icabetmektedir. Harp Akademisi tahsilini tamamlamış kurmay subayların mevcudu az ve yetiştirilmeleri güç olduğu için kurmay subayların kıta hizmetlerinde mak-sattan çok uzaklaşmadan bazı istisnai muamele yapılmasına zaruret hâsıl olmaktadır.

1. Binbaşı rütbesinde asgari müddet dört sene olup bunun üçte biri olan kıta müddeti 16 aydır. Kurmay subaylar için bu rütbedeki kıta müddetinin bir sene olması kâfi görülmüştür.

2. Yarbaylar alay komutanı muavinliklerinde bulunarak alay komutanlığına sicil alacaklardır. Halbuki binbaşılar kendi rütbelerine ait tabur komutanlıklarında bulunup alay komutanlığını yapar diye sicil almış oldukları için Harp Akademisi tahsili de görmüş olan yarbay rütbesindeki kurmay subayların tekrar alay komutanlığı yapar diye sicil alacakları alay komutan muavinliklerine gönderilmiyerek kurmay hizmetlerinden alacakları siciller ile albaylığa terfileri muvafık görülmüştür.

3. Büyük komuta mevkilerine geçecek olan kurmay subayların albay rütbesindeki mevcutları daha müsait bir vaziyete girdiğinden bunların yarbay rütbesinde hazfedilen kıta hizmetleri albay rütbesinde bir sene yerine iki sene alay komutanlığında bulundurulmak suretiyle telâfi edilmesi lüzumlu görülmüştür. Bu maksatlarla işbu kanun lâyihası tanzim edilmiştir.

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa Encümeni

Esas No. 1/246

Karar No. 19

25 . IV . 1944

Yüksek Reisliğe

4237 sayılı subaylar heyetine massus Terfi kanununun 11 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Millî Müdafaa Vekillîğince hazırlanıp Başvekâletten Yüksek Reisliğe sunulan ve Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Millî Müdafaa Vekillîği mümessili huzuriyle müzakere ve tetkik olundu.

Kurmay subaylarından binbaşlıkların staj müddetinin bir seneye indirilmesi ve kurmay yarbayların kıta stajının kaldırılarak kurmaylık sicilleriyle terfileri ve kurmay albayların kıta stajının iki seneye çıkarılması hakkındaki mucip sebepler Encümenimizce uygun görülmüştür.

Ancak kurmay subaylarının binbaşlılık rütbesinde altı ve yarbaylıkta 4 - 5 sene belediklerine göre albay oluncuya kadar takriben on bir sene kadar bir müddet kıtadan uzak kalacaklardır. Bunun komutanlık vasfı bakımından mahsuru mucip olacağı mülâhaza edilmişse de Millî Müdafaa Vekâleti mümessilinin verdiği izahata nazaran, binbaşlıkların kıta hizmeti yapmak için, rütbedeki bekleme müddetinin sonlarına doğru ve münavebe usulüne tabi olarak kıtaya çıkarılmalarının tekarrür ettiği ve bunu tatbikatta böylece teminat altında bulunduracakları beyan edildiğine göre bu mahzur da bertaraf edilmiş olduğundan lâyihanın birinci maddesinin A, B ve C fıkraları aynen kabul edilmiştir.

Lâyihanın D fıkrasındaki mühendis subayların altı ay kıta stajı yapmaları, bunların bilhassa harp zamanında asıl vazifeleri olan harp sanayii işlerinden uzak kalmaları ve bundan da harp sanayiinin mutazarrrı olabileceği

mütalâa edilmiştir. Bu mahzura mahal kalmamak için harp sanayii ihtiyacı nazarı dikkate alınarak münavebe ile yapılmakta olması ve her rütbede altı ay kıta stajı yapacak olan mühendis subayların staj müddetlerinin, harp zamanında kurmay subayların kıta stajları müssili ihtiyaca göre Başkomutanlık tarafından kısaltılması muvafık görülerek bu fıkraya (kurmay subaylar) yazısından sonra (ve mühendis subaylar) kaydı ilâve olunmak suretiyle yapılan değişikliğin düşünülen mahzurları bertaraf edeceğine kanaat hâsıl olmuş ve bu fıkra bu suretle tadil edilerek madde kabul edilmiştir.

Bu tadil edilen kanunun ordudaki tatbikatı bakımından müstaceliyeti dolayısıyla lâyihanın müstaceliyetle ve takdimen müzakeresi için Umumî Heyete havalesine müsaade buyurulması zımında Yüksek Reisliğe sunuldu.

M. M. En. Rs.	M. M.	Kâtip
Sinob	Ağrı	Konya
C. K. İncedayı	H. Tuğaç	
Bolu		Bursa
Korgl. A. Alptogan		Gl. A. Atlı
Bursa	Çankırı	Diyarbakır
Gl. N. Tınaz	Dr. A. Arkan	Gl. K. Seviçtekin
Erzurum	Gaziantep	Gümüşane
Gl. Z. Soydemir	Dr. M. Canbolat	Ş. Erdoğan
Hatay	İstanbul	Kars
Gl. E. Durukan	Ş. A. Ögel	Gl. H. Durudoğan
Kayseri		Kırklareli
N. Toker		Korgl. K. Doğan
Kocaeli	Mardin	Muğla
Gl. M. Bakû	Dr. A. Uras	S. Güney
Siird	Tekirdağ	Tokad
B. Türkay	R. Apak	S. Çelikkol

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

4273 sayılı Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununun 11 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 4273 sayılı Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununun 11 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Hiç bir subay mensup olduğu sınıfın kıtasında rütbesine ait asgari müddetin en az üçte biri kadar fiili olarak hizmet etmedikçe terfi edemez. Ancak aşağıdaki fıkralarda yazılı olanlar müstesnadır.

A) Kurmay binbaşılar için işbu kıta hizmeti bir senedir.

B) Kurmay yarbayların kıta hizmeti yoktur. Evvelce yarbaylıkta kıtada hizmet etmiş olanlar albaylıkta diğer sınıf subayları kadar alay komutanlığında bulunurlar.

Kurmay subayların yarbaylıkta kurmay ödevlerinden alacakları sicil albaylığa terfi için muteberdir.

C) Kurmay albayların alay komutanlığında bulunacakları asgari müddet iki senedir.

D) Jandarma stajiyerlerinin piyade kıtalarındaki hizmetleri ve mühendis subayların kıtalardaki staj müddetleri altı aydır.

Bu müddetler kurmay subaylar için harpte hâsıl olacak ihtiyaca göre Başkomutanlıkça lüzumu kadar azaltılabilir.

Teğmen ve üstteğmen rütbesinde olan havacı subayların terfileri için rütbelerine mahsus asgari müddetin hesabında kara ve hava sınıfları kıtalarında yapacakları hizmet müddetlerinin mecmuu bilfiil kıta hizmetinden sayılır.

Sihhi raporlarla veya okulca tasdik edilen gayretine rağmen uçuculuk ve makinistlikteki istidatsızlığı dolayısıyla hava sınıfından başka sınıfa nakledilenler bu sınıftaki terfi şartlarını tamamladıktan sonra emsali nasıplıların terfi tarihinden itibaren terfi ettirilirlir.

Bilfiil uçucu olup sihhi durumları sebebiyle veya yıpranarak uçuculuk kudretini kaybeden veya uçucu kıta komutanlığında inkişaf edemeyeceği siciliyle anlaşılan hava subaylarıyla mevcut hava makine subayları, hava kadrosu dahilindeki faal kıta veya yer hizmetlerinde üstlerinden aldıkları veya alacakları siciller üzerine ve kara ordusu emsali nasıpları geçme-

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

4273 sayılı Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununun 11 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 4273 sayılı Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununun 11 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Hiç bir subay mensup olduğu sınıfın kıtasında rütbesine ait asgari müddetin en az üçte biri kadar fiili olarak hizmet etmedikçe terfi edemez. Ancak aşağıdaki fıkralarda yazılı olanlar müstesnadır.

A) Kurmay binbaşılar için işbu kıta hizmeti bir senedir;

B) Kurmay yarbayların kıta hizmeti yoktur. Evvelce yarbaylıkta kıtada hizmet etmiş olanlar albaylıkta diğer sınıf subayları kadar alay komutanlığında bulunurlar.

Kurmay subayların yarbaylıkta kurmay ödevlerinden alacakları sicil albaylığa terfi için muteberdir

C) Kurmay albayların alay komutanlığında bulunacakları asgari müddet iki senedir;

D) Jandarma stajiyerlerinin piyade kıtalarındaki hizmetleri ve mühendis subayların kıtalardaki staj müddetleri altı aydır.

Bu müddetler kurmay subaylar ve mühendis subaylar için harpte hâsıl olacak ihtiyaca göre Başkomutanlıkça lüzumu kadar azaltılabilir.

Teğmen ve üstteğmen rütbesinde olan havacı subayların terfileri için rütbelerine mahsus asgari müddetin hesabında kara ve hava sınıfları kıtalarında yapacakları hizmet müddetlerinin mecmuu bilfiil kıta hizmetinden sayılır.

Sihhi raporlarla veya okulca tasdik edilen gayretine rağmen uçuculuk ve makinistlikteki istidatsızlığı dolayısıyla hava sınıfından başka sınıfa nakledilenler bu sınıftaki terfi şartlarını tamamladıktan sonra emsali nasıplıların terfi tarihinden itibaren terfi ettirilirlir.

Bilfiil uçucu olup sihhi durumları sebebiyle veya yıpranarak uçuculuk kudretini kaybeden veya uçucu kıta komutanlığında inkişaf edemeyeceği siciliyle anlaşılan hava subaylarıyla mevcut hava makine subayları hava kadrosu dahilindeki faal kıta veya yer hizmetlerinde üstlerinden aldıkları veya alacakları siciller üzerine ve kara ordusu emsali nasıplırları geçmemek

Hü.

M. M. E.

mek şartıyla terfi ederler.

Sınıfında kadro mucibince rütbesinin mukabil kıta bulunmayan subayların terfileri üstlerinden alacakları siciller üzerine yapılır. Harp Akademisi ve Yüksek Levazım Okulu tahsilinde bulunan subaylarla kurmay stajiyerleri ve kurmay subaylarının Akademiye ve Yüksek Levazım Okuluna gireceklerinde bu okula girmezden evvel tahsil esnasında ve tahsilden sonra memur edilecekleri muhtelif muharip kıta komutanlıklarındaki ve levazım için kıta sayılan yerlerdeki hizmetleri dahi esas sınıfları kıta hizmetlerinden sayılır.

Yardımcı sınıflar mensuplarından Harp Akademisini muvaffakiyetle bitirenler piyade sınıfına nakledilirler. Bu nakilden evvel yardımcı sınıf kıtalarında geçen hizmetleri kıta hizmetinden sayılır. Ancak terfi için piyade sınıfında bir sicil müddeti bulunup muvafık sicil almak şarttır.

Mütehassıs tabip ve veteriner ve kimyagerlerin hastanelerle bakteriyolojihane ve serolojihanelerdeki ihtisas hizmetleri kıta olarak kabul edilir. Harp sanayii ve harita sınıflarına mensup subaylar sınıflarına ait kadro dahilinde üstlerinden alacakları siciller üzerine terfi ederler. Ancak birinci fıkrada yazılı kıta subaylarından başka aynı fıkradaki emsali nasıplarından evvel terfi edemezler.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü icraya Milli Müdafaa Vekili memurdur.

6 . IV . 1944

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
H. Uran	N. Menemencioğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	S. Day	F. Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	S. H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

şartiyle terfi ederler.

Sınıfında kadro mucibince rütbesinin mukabil kıta bulunmayan subayların terfileri üstlerinden alacakları siciller üzerine yapılır. Harp akademisi ve Yüksek levazım okulu tahsilinde bulunan subaylarla kurmay stajiyerleri ve kurmay subaylarının Akademiye ve Yüksek Levazım okuluna gireceklerinde bu okula girmezden evvel tahsil esnasında ve tahsilden sonra memur edilecekleri muhtelif muharip kıta komutanlıklarındaki ve levazım için kıta sayılan yerlerdeki hizmetleri dahi esas sınıfları kıta hizmetlerinden sayılır.

Yardımcı sınıflar mensuplarından Harp akademisini muvaffakiyetle bitirenler piyade sınıfına nakil edilirler. Bu nakilden evvel yardımcı sınıf kıtalarında geçen hizmetleri kıta hizmetinden sayılır. Ancak terfi için piyade sınıfında bir sicil müddeti bulunup muvafık sicil almak şarttır.

Mütehassıs tabip ve veteriner ve kimyagerlerin hastanelerle bakteriyolojihane ve serolojihanelerdeki ihtisas hizmetleri kıta olarak kabul edilir. Harp sanayii ve harita sınıflarına mensup subaylar sınıflarına ait kadro dahilinde üstlerinden alacakları siciller üzerine terfi ederler. Ancak birinci fıkrada yazılı kıta subaylarından başka aynı fıkradaki emsali nasıplarından evvel terfi edemezler.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.